

До реєстр. № 4197-д
(друге читання)

ЗАУВАЖЕННЯ
до проекту Закону України "Про ринок деревини"

У Головному юридичному управлінні здійснено юридичну експертизу підготовленого Комітетом Верховної Ради України з питань економічного розвитку для розгляду у другому читанні зазначеного законопроекту.

У зв'язку із законопроектом слід зазначити, що низка його положень не узгоджується з Основним Законом Держави та законами України, зокрема, "Про Кабінет Міністрів України", "Про центральні органи виконавчої влади", "Про правотворчу діяльність", а також не враховує юридичну позицію Конституційного Суду України.

1. За преамбулою законопроекту *"Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної на ринку деревини з метою забезпечення потреб учасників ринку деревини на принципах вільної і добросовісної конкуренції та сталого використання лісових ресурсів"*.

В контексті такого змісту преамбули законопроекту зазначаємо, що стаття 38 Закону України "Про правотворчу діяльність" визначає преамбулу як вступну частину нормативно-правового акта, в якій можуть визначатися передумова прийняття нормативно-правового акта, роз'яснюватися мета і підстава його прийняття, визначатися основні завдання, на виконання яких спрямована його дія, інші важливі для суб'єкта правотворчості обставини, що впливають на прийняття цього нормативно-правового акта. При цьому в преамбулі нормативно-правового акта, спрямованого на виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу (*acquis EC*), наводиться посилання на відповідні акти права Європейського Союзу (*acquis EC*).

Відтак, у преамбулі цього законопроекту, враховуючи в тому числі його мету щодо права України за певних обставин обмежувати експорт лісу, що зазначена в пояснювальній записці, має йти мова про визначення правових, економічних, організаційних засад функціонування ринку деревини і відповідно регулювання відносин, пов'язаних із цим, з наведенням посилання на відповідні акти права Європейського Союзу (*acquis EC*), а не про визначення виключно

засад продажу лісоматеріалів з метою забезпечення потреб учасників ринку деревини, як про це зазначено у законопроекті.

2. Також зазначаємо, що низка положень законопроекту, викладених у статті 1 законопроекту у формі дефініцій, викликає зауваження такого характеру.

2.1. Так, згідно з положеннями частини першої статті 1 законопроекту *"ринок деревини – **система правовідносин**, що виникають між учасниками ринку деревини під час здійснення ними операцій з купівлі-продажу (відчуження) товарів на ринку деревини"*. Проте, як відомо, ринок – це сукупність відносин, які виникають між його учасниками, а не суспільні відносини, що врегульовані правом. Якби було інакше, то не потрібно було б приймати цей законопроект, який, після його прийняття як Закону буде регулятором суспільних відносин у відповідній сфері. Відтак, вживання у законопроекті слова "правовідносини" є некоректним, адже не розкриває істинної сутності терміна "ринок деревини" і створює неоднозначність, чим не враховує принципу юридичної визначеності як елемента верховенства права (стаття 8 Конституції України). Тому, рекомендуємо слова "система правовідносин" замінити словами "сукупність відносин". Водночас зауважуємо, що у законопроекті визначення терміна "ринок деревини" здійснено через систему правовідносин, що виникають між учасниками того ж ринку деревини, що є нічим іншим як описом об'єкта через самого себе (коло у визначенні, рекурсія), що не є притаманно законам.

2.2. Відповідно до положення частини першої статті 1 законопроекту *"система електронного обліку деревини – **система правовідносин**, що виникає під час збирання, внесення, обробки, зберігання, захисту та надання доступу до інформації та даних щодо заготівлі, виготовлення, обігу (руху), купівлі-продажу, експорту, імпорту та інших господарських операцій з лісоматеріалами необробленими, деревиною паливною засобами автоматизованої інформаційно – комунікаційної системи"*. Проте наведене положення є юридично некоректним, оскільки дефініція терміна визначається у суперечливий спосіб шляхом використання усталених понять для позначення інших явищ.

Так, загальновідомо, що правовідносини – це суспільні відносини врегульовані правом. Правовідносини мають свою структуру, до елементів якої належать, за найбільш поширеним правилом, суб'єкти правовідносин, об'єкт правовідносин та зміст правовідносин (права та обов'язки). За окремими позиціями, до структури правовідносин також включаються юридичні факти. При цьому система правовідносин включає сукупність різних видів суспільних відносин, врегульованих правом і реалізується через структуру конкретного виду правовідносин. Однак, положення законопроекту не враховує цих концептуальних засад правового регулювання суспільних відносин, адже застосовує фундаментальні концепції для розкриття сутності інформаційно-комунікаційної системи, яка містить інформацію та документує певні дії учасників правовідносин. Це призводить до того, що технічні засоби та інформаційно-комунікаційна система ототожнюється із основними засадами

правового регулювання суспільних відносин, чим не тільки підриває розуміння усталених понять та створює неузгодженість законодавства, але й внаслідок юридичної невизначеності буде незастосовною в цілому. Як наслідок так само констатуємо неврахування вимог юридичної визначеності як елемента верховенства права (стаття 8 Конституції України).

2.3. Відповідно до наведеного у частині першій статті 1 законопроекту визначення товару на ринку деревини таким товаром є, зокрема, деривативні контракти, що укладаються на товарних біржах. Проте, слід зазначити, що згідно з частиною першою статті 34 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" деривативні контракти укладаються на організованих ринках капіталу, передбачених пунктами 2, 5 і 7 частини першої статті 49 цього Закону, на організованих товарних ринках, передбачених статтею 3 Закону України "Про товарні біржі", а також поза ними. Відтак, ці положення законопроекту потребують відповідного корегування.

2.4. Визначення у статті 1 законопроекту терміна *"Уповноважений державний орган"*, як *"центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства"* не містить змістовних ознак, що не відповідає юридичній природі дефініції, яка має розкривати поняття через його зміст та обсяг. Зазначене є юридично некоректним, оскільки завданням глосарію є однозначне застосування термінології при виконанні закону.

2.5. Частиною другою статті 1 законопроекту визначається, що терміни "власники лісів", "постійні лісокористувачі" та "тимчасові лісокористувачі" вживаються у значеннях, наведених у Лісовому кодексі України. Проте визначення зазначених термінів Лісовий кодекс України не містить, а лише їх використовує.

3. Частиною першою статті 3 законопроекту визначено принципи функціонування ринку деревини. Однак суттєвим їх недоліком слід відзначити відсутність розкриття змісту більшості з них, адже, на нашу думку, окремі з них є декларативними, характеризують одні й ті ж сутності чи просто запозичені із загальних правил регулювання суспільних відносин для певних сфер. Так:

- 1) принцип "законності" є загальним принципом права;
- 2) принцип "добросовісності" поглинається принципом "змагальності та добросовісної конкуренції", і взагалі, ці обидва принципи, якщо їх можна такими вважати, поглинаються таким загальним принципом цивільного права як справедливість, добросовісність та розумність (пункт 6 частини першої статті 3 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та таким загальним принципом господарювання як обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємстві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави (абзац п'ятий частини першої статті 6 Господарського кодексу України (далі – ГК України);

3) принцип "вільної торгівлі" поглинається такими загальними принципами господарювання як свобода підприємницької діяльності у межах, визначених законом, та вільний рух капіталів, товарів та послуг на території України (абзаци третій та четвертий частини першої статті 6 Господарського кодексу України);

4) принципи "захисту навколишнього природного середовища та раціонального використання лісових ресурсів" та "запобігання знелісненню, недопущення знищення лісів та завдання їм шкоди" поглинаються загальними принципами, що стосуються охорони навколишнього природного середовища, а саме: пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності; запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів (пункти "а", "в" та "д" статті 3 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища");

5) принцип "відповідальності всіх учасників ринку за порушення правил діяльності на ринку деревини та договірних зобов'язань" є загальним в контексті засад відповідальності за порушення господарських чи цивільних зобов'язань, а також правил ведення господарської діяльності.

Таким чином, слід констатувати, що більшість принципів не носять юридичного навантаження, а внаслідок того, що вони певною мірою модифікують чи об'єднують існуючі принципи, то можуть *de facto* не мати завершеного механізму правового регулювання. Тому, не заперечуючи концептуально щодо визначення певних принципів у контексті предметного регулювання цього законопроекту, якщо це дійсно необхідно для належної реалізації його положень, рекомендуємо відобразити лише необхідні принципи та розкрити їх зміст. Такий підхід дозволить створити завершений механізм правового регулювання суспільних відносин, чим відповідатиме визначенню України правовою державою, як того і вимагає стаття 1 Конституції України.

4. Відповідно до частини п'ятої статті 3 законопроекту *"учасники ринку деревини зобов'язані подавати інформацію до системи електронного обліку деревини в порядку та обсязі, визначених Уповноваженим державним органом"*. Однак це положення не узгоджується із пунктом 1 частини першої статті 7 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади", згідно з яким забезпечення нормативно-правового регулювання належить до основних завдань міністерства як органу, що забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох сферах. Це ж зауваження стосується положень статті 7, частини другої, пункту 3 частини другої статті 10, частин третьої і п'ятої статті 11, частин другої статті 12, частин другої, четвертої і восьмої статті 13, частин третьої, сьомої, восьмої, одинадцятої статті 14, частин третьої, четвертої, шостої статті 15, частин другої – четвертої статті 16, частин першої і другої статті 17, частин другої – шостої та восьмої статті 20 законопроекту.

Відзначаємо, що більша частина нормативно-правового регулювання ринку деревини, в тому числі, відносин, пов'язаних з відносинами власності, в законопроекті здійснюватиметься на рівні підзаконних актів, що не відповідає пункту 5 та пункту 7 частини першої статті 92 Конституції України, згідно з яким засади використання природних ресурсів та правовий режим власності визначаються виключно законами України.

5. Відповідно до частини першої статті 4 законопроекту "державне регулювання ринку деревини здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства, Уповноважений державний орган та інші органи державної влади в межах своїх повноважень, визначених законодавством".

В контексті таких положень законопроекту зазначаємо, що порушені у цих положеннях законопроекту питання насамперед регулюються Основним Законом України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України та іншими законами України. Так, відповідно частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади здійснюють свої повноваження, діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Ці конституційні вимоги так само стосуються і посадових осіб органів державної влади.

Відповідні норми знайшли своє відображення і у низці інших законів України, що визначають повноваження органів державної влади. Так відповідно до:

частини другої статті 3 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" Кабінет Міністрів України здійснює виконавчу владу на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

частини другої статті 3 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" організація, повноваження і порядок діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначаються також Конституцією України, цим та іншими законами України.

Відтак, у тексті законопроекту слова "повноваження, визначені законодавством" (в контексті повноважень органів державної влади) мають бути замінені словами "повноваження, визначені законом".

Ці зауваження відповідно також стосуються абзацу шостого частини першої статті 5, абзацу шостого частини першої статті 6 та абзацу четвертого частини першої статті 8 законопроекту.

6. Основний Закон Держави, проголосивши Україну правовою державою, в якій визнається і діє принцип верховенства права та його основний елемент – юридична визначеність, також визначив, що закони та інші нормативно-правові акти, зважаючи, що Конституція України має найвищу юридичну силу, приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Натомість у законопроекті не додержано визначених принципів, оскільки окремі з його положень допускають наявність внутрішньої колізії. Так, відповідно до статті 9 законопроекту *"до учасників ринку деревини належать оператори ринку деревини, суб'єкти господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини ...; учасники ринку деревини зобов'язані дотримуватись вимог цього Закону та законодавства під час здійснення операцій купівлі-продажу товарів на ринку деревини"*. Разом із цим відповідно до частини першої статті 10 законопроекту *"оператор ринку деревини здійснює продаж лісоматеріалів необроблених, деревини паливної виключно відповідно до вимог цього Закону"*.

Крім того зазначаємо, що перелік вимог, яким має відповідати клірингова установа, що хоче отримати статус авторизованого інформаційного агента, повинен бути вичерпним. Включення до такого переліку пункту щодо *"інших вимог, встановлених Уповноваженим державним органом"* (пункт 5 частини третьої статті 20 законопроекту) також не відповідає принципу юридичної визначеності, який є невід'ємною складовою верховенства права.

У цьому контексті слід звернути увагу на правову позицію Конституційного Суду України, викладену ним у Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001, яка полягає у тому, що принцип правової держави вимагає наявності у законодавчому акті достатніх і завершених правових механізмів реалізації його положень. У Рішенні Конституційного Суду України від 8 червня 2016 року № 3-рп/2016, де за органом публічної влади визнається можливість мати певні дискреційні повноваження у прийнятті рішень, наголошується, що *"цей механізм повинен забезпечувати, з одного боку, захист особи від свавільного втручання органів державної влади у її права і свободи, а з другого – наявність можливості у особи передбачати дії цих органів"* (абзац третій підпункту 2.4 пункту 2 мотивувальної частини Рішення). Також закон повинен вказувати на обсяг будь-якої дискреції та на спосіб її здійснення із достатньою чіткістю, аби особа мала змогу відповідним чином захистити себе від свавільних дій влади (пункт 45 Доповіді "Верховенство права", схваленої Європейською Комісією "За демократію через право" на 86-му пленарному засіданні (Венеція, 25-26 березня 2011 року).

7. Назва статті 14 законопроекту має такий вигляд: *"Купівля – продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної на ринку деревини"*. Проте ніякі інші питання, що пов'язані (чи можуть бути пов'язані) з відчуженням, крім питань, пов'язаних з реалізацією лісоматеріалів, у цій статті не висвітлюються. Відтак, слід констатувати, що назва і внутрішній зміст статті не узгоджуються між собою, а тому мають бути уодноманітнені. Аналогічні зауваження стосуються і положень статті 16 законопроекту *"Купівля-продаж та інші види відчуження лісоматеріалів необроблених, деревини паливної поза організатором біржових торгів на ринку деревини"*.

8. Зауваження викликають також положення частини третьої статті 16 законопроекту, якими передбачено, що *"договір купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної, що укладається поза організатором біржових торгів на ринку деревини, має передбачати якісні та кількісні характеристики предмета продажу, вимоги щодо якості та обміру товару, термін та умови поставки, ціну, умови оплати та порядок розрахунків, умови приймання-передачі товару, права та обов'язки сторін, відповідальність сторін та порядок вирішення спорів, строк дії договору та інші умови, визначені Уповноваженим державним органом"*. При цьому настільки широке законодавче положення може бути легко використано з метою зловживання правом, адже, за його змістом фактично істотні умови договору визначатимуться не законом. Як відомо, недосягнення згоди з усіх істотних умов договору робить такий договір неукладеним, а стверджувати про таке неукладення буде можливо, внаслідок відсутності чітких меж зазначених умов, які вважаються істотними. Відтак, ця редакція не враховує вимоги абзацу другого частини першої статті 638 ЦК України, згідно з яким **істотними умовами договору** є умови про предмет договору, **умови, що визначені законом як істотні** або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

Таким чином, наведене положення законопроекту, допускаючи інше, ніж це передбачено ЦК України, правове регулювання, порушує концептуальні положення цивільного законодавства, а отже, не враховує вимог абзаців другого та третього частини другої статті 4 ЦК України, за якими актами цивільного законодавства є також інші закони України, які приймаються відповідно до Конституції України та цього Кодексу; якщо суб'єкт права законодавчої ініціативи подав до Верховної Ради України проект закону, який регулює цивільні відносини інакше, ніж цей Кодекс, він зобов'язаний одночасно подати проект закону про внесення змін до ЦК України; поданий законопроект розглядається Верховною Радою України одночасно з відповідним проектом закону про внесення змін до ЦК України.

У своєму Рішенні від 13 березня 2012 року № 5-рп/2012 Конституційний Суд України зазначив таке: "Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України конкретна сфера суспільних відносин не може бути водночас врегульована однопредметними нормативними правовими актами однакової сили, які за змістом суперечать один одному (абзац п'ятий пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 3 жовтня 1997 року № 4-зп). Невідповідність окремих положень спеціального закону положенням ЦК України не може бути усунена шляхом застосування правила, за яким з прийняттям нового нормативно-правового акта автоматично призупиняє дію акта (його окремі положення), який був чинним у часі раніше. Оскільки ЦК України є основним актом цивільного законодавства, то будь-які зміни у регулюванні однопредметних правовідносин можуть відбуватися лише з одночасним внесенням змін до нього відповідно до порядку, встановленого абзацом третім частини другої статті 4 ЦК України" (абзаци шостий і сьомий підпункт 3.1

пункту 3 мотивувальної частини). Крім того, у рішенні Великої Палати Верховного Суду від 22 червня 2021 року у справі № 334/3161/17 висловлено правовий висновок, за яким: "Якщо ЦК України та інший нормативно-правовий акт, що має юридичну силу закону України, містять однопредметні норми, що мають різний зміст, то пріоритетними є норми ЦК України".

9. Стаття 18 законопроекту має назву *"Перелік суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини"*. При цьому цією ж статтею законопроекту передбачено, що *"Уповноважений державний орган забезпечує формування, ведення та оприлюднення на своєму офіційному веб-порталі Переліку суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини"* (перше речення частини другої статті 18 законопроекту), а *"суб'єкт господарювання включається до Переліку суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини, за умови, що до всіх електронних полів, визначених як обов'язкові до заповнення, інформація внесена у повному обсязі, подання заяви зафіксовано накладенням кваліфікованого електронного підпису керівника суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи"* (абзац чотирнадцятий частини четвертої статті 18 законопроекту). Відтак, в контексті таких положень законопроекту слід дійти висновку, що визначення правил і вимог до суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини, і їх включення чи не включення до Переліку зводиться не до законодавчого визначення таких правил і вимог, а до правильності заповнення електронних полів, що визначені як обов'язкові до заповнення.

10. Законопроектом передбачається створення Комісії з розгляду скарг на ринку деревини. При цьому відповідно до абзацу четвертого частини дев'ятої статті 18 законопроекту *"Персональний склад Комісії з розгляду скарг на ринку деревини затверджується Уповноваженим державним органом. До персонального складу Комісії з розгляду скарг на ринку деревини в обов'язковому порядку включаються народний депутат України – член комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва, визначений відповідно до рішення комітету, та представники громадських об'єднань, які провадять діяльність у сфері лісового господарства, ринку деревини, захисту довкілля та природних ресурсів, протидії корупції. До складу Комісії з розгляду скарг на ринку деревини може бути включено не більше одного представника від комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва та не більше, ніж одного представника від громадського об'єднання"*.

Щодо таких положень законопроекту зауважуємо щодо їх неузгодженості з конституційним призначенням комітетів Парламенту, визначеним частиною першою статті 89 Основного Закону Держави та Законом України "Про комітети Верховної Ради України".

Відповідні зауваження слід висловити і до положень абзацу третього підпункту 1 пункту 4 розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" законопроекту.

11. Пунктом 22 частини першої статті 92 Конституції України передбачено, що засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них, визначаються виключно законами. Водночас низка положень законопроекту не враховує цієї конституційної вимоги, а саме йдеться про:

частину десяту статті 14, згідно з якою *"посадові особи оператора ринку деревини за порушення умов та правил продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної встановлених цим Законом, несуть відповідальність згідно із законодавством"*;

частину десяту статті 18, відповідно до якої *"суб'єкти господарювання та Уповноважений державний орган за подання та/або включення недостовірної інформації до Переліку суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини, несуть відповідальність згідно із законодавством"*;

частину першу статті 23, згідно з якою *"учасники ринку деревини за порушення законодавства у сфері регулювання ринку деревини несуть відповідальність згідно із законодавством"*.

12. Частинами другою та третьою статті 23 законопроекту передбачено, що *"Уповноважений державний орган має право застосовувати заходи впливу до учасників ринку деревини, які порушили вимоги цього Закону та законодавства у сфері регулювання ринку деревини" та "у разі виявлення недостовірних відомостей у заяві про включення до Переліку суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини, або у документах, поданих разом з заявою, Уповноважений державний орган накладає на такого суб'єкта господарювання штраф у розмірі п'ятнадцяти розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої станом на 1 січня календарного року, в якому накладено штраф. Порядок накладення штрафу на суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з переробки деревини, визначається Кабінетом Міністрів України"*.

У цьому контексті слід зазначити, що Уповноважений державний орган як орган державної влади згідно зі статтями 6 та 19 Конституції України наділяється повноваженнями, а не "має право". Відтак, слова має *"має право застосовувати заходи"* слід замінити словами *"наділений повноваженням щодо застосування заходів"*.

Крім того, загалом нормативно-правове регулювання відносин щодо притягнення до відповідальності є незавершеним. Так, законопроектом передбачено встановлення відповідальності за порушення законодавства на

ринку деревини, однак, не визначено вичерпний перелік таких порушень з відповідними санкціями у вигляді штрафу (законопроект містить лише положення щодо одного правопорушення). При цьому не визначено порядок розгляду та накладення штрафу справ за порушення законодавства на ринку деревини, тобто відсутній механізм розгляду таких справ та накладення стягнень. Це не узгоджується з частиною другою статті 241 ГК України, за якою перелік порушень, за які з суб'єкта господарювання стягується штраф, розмір і порядок його стягнення визначаються законами, що регулюють податкові та інші відносини, в яких допущено правопорушення.

Крім того, такий законодавчий підхід не враховує правової позиції Конституційного Суду України, за змістом якої неповнота законодавчого регулювання притягнення юридичних осіб до відповідальності не відповідає конституційному визначенню України як правової держави (пункт 5 мотивувальної частини Рішення від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001).

13. Неоднозначною є новела, яка передбачається законопроектом, зокрема частина п'ята статті 15, згідно з якою *"договір купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної для задоволення соціально-побутових потреб укладається з фізичною особою на підставі її заяви"*. Так, за загальним правилом частини другої статті 638 ЦК України договір укладається шляхом пропозиції однієї сторони укласти договір (оферти) і прийняття пропозиції (акцепту) другою стороною. Відтак, виникає закономірне питання – чим відрізняється укладення *договору купівлі-продажу лісоматеріалів необроблених, деревини паливної для задоволення соціально-побутових потреб з фізичною особою* від звичайної процедури укладення договору? При цьому ускладнює розуміння також вживання словосполучення "соціально-побутових потреб". Якщо йдеться про законодавство про захист прав споживачів, то слід вказувати відповідну термінологію. Однак, якщо це щось концептуально інше, то необхідно розкрити поняття цих потреб повною мірою. За таких обставин, рекомендуємо виключити частину п'яту статті 15 законопроекту, як таку яка не несе жодного юридичного навантаження.

14. Відповідно до статті 69 Лісового кодексу України (в редакції законопроекту) до спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів відноситься лісорубний квиток і лісовий квиток. Водночас відповідно до пункту 132 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності", спеціальний дозвіл на спеціальне використання лісових ресурсів включає лісорубний квиток, ордер та лісовий квиток. Отже, Закон України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" та законопроект потребують відповідного узгодження.

15. Законопроект потребує також техніко-юридичного доопрацювання, зокрема:

15.1. слова "договори про відчуження", що вживаються у законопроекті, слід замінити словами "договори купівлі-продажу";

15.2. частину шосту статті 19 законопроекту слід виключити з законопроекту, оскільки питання щодо того, хто може бути авторизованим інформаційним агентом, обмін якою інформацією він здійснює, та хто несе відповідальність за своєчасність, достовірність та повноту інформації, що передається до системи електронного обліку деревини, належним чином врегульовані у статті 20 законопроекту;

15.3. частиною шостою статті 20 законопроекту передбачено, що *"перелік, форма таких документів, спосіб їх подання та порядок розгляду встановлюються Уповноваженим державним органом"*. Оскільки прийняття Уповноваженим органом рішення про включення особи до Переліку авторизованих інформаційних агентів є адміністративним актом, вважаємо що порядок розгляду поданих заявником документів та прийняття відповідного рішення має бути узгоджений з Законом України "Про адміністративну процедуру".

16. Також зазначаємо про відсутність достатніх і завершених механізмів для реалізації положень закону (у разі прийняття законопроекту як закону), оскільки виконання його норм ставиться у залежність від прийняття у майбутньому підзаконних актів (пункт 1 та підпункт 2 пункту 4 розділу VII "Прикінцеві та перехідні положення" законопроекту).

Узагальнюючий висновок: зважаючи на обсяг та характер висловлених зауважень, пропонуємо законопроект доопрацювати з урахуванням можливостей, передбачених частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України.

Заступник керівника
Головного юридичного управління

В.МІЛОВАНОВ